

Muhasebe Hesap Planı

Hesap Bilgileri

Muhasebe programında Muhasebe hesabına ait bilgiler hesap kartı üzerinde yer alan

Tanımlar

Bağlantılar/Kontroller

Finansal Tablolar

Bütçe Bilgileri

seçenekleri ile kaydedilir.

Tanım :

Hesap Kodu 24 karakter uzunluğunda anahtar bir alandır. Kodlama yaparken sayı ve harf birlikte kullanılabilir. Her bir hesap istenilen sayıda alt hesap içerebilir. Her seviyede istenilen kırılma yapılabilir. Kod alanı bilgi girilmesi zorunlu bir alandır. Uygulanacak kodlama sistemine göre ana ve alt hesaplar seviye ayırıcı ile ayrılır.

Muhasebe Hesap Planı Girilirken Önce En Üst Düzey Hesaplar, Daha Sonra Bu Hesaplara Ait Alt Hesaplar Açılır. Üst Hesap Açılmadan Bu Hesabın Altında Yer Alacak Alt Hesaba Ait Bilgileri İçeren Kart Kaydedilemez. Böyle Bir Durumda Program Kullanıcıyı Uyaracak Ve Öncelikle Ana Hesabın Açılmasını İsteyecektir.

Açıklama (1) (2) Muhasebe hesabının adı ya da açıklamasıdır. Açıklama iki satırdan oluşur. Çok dilde çalışma söz konusu ise hesabın ikinci dildeki adı ya da açıklaması ikinci satırda kaydedilir. Hesap açıklaması da hesap kartları için önemli bir alan olmasına karşın açılan hesap kartlarının açıklaması olmak zorunda değildir. Farklı hesap kartları için aynı açıklama bilgisi kullanılabilir. Ancak arama, sıralama vb. işlemler hesap açıklamasına göre de yoğun bir şekilde yapılabileceğinden, hesap kartları hesap açıklamasının ilk on karakterine göre de sıralıdır. Bu nedenle hesap açıklamasının ilk on karakterinin de hesap kodunda olduğu gibi ayırt edici bilgi taşıması raporlama için yararlıdır.

Kategori Hesabın ait olduğu kategorinin belirlendiği alandır. Kategori seçenekleri listelenir ve ilgili tanım seçilir.

Hesap Tipi Enflasyon muhasebesinin kullanılması durumunda hesap tipinin belirlendiği alandır.

Özel Kod Hesapları gruplamak için kullanılacak ikinci bir kodlama alanıdır. 10 karakter uzunluğundadır, sayı ve harf birlikte kullanılabilir. Özel kod, kullanıcının hesap kartlarını kendi firmasına özel bazı kriterlere göre gruplaması için kullanılır.

Yetki Kodu Detaylı yetki tanımlaması için kullanılır. Bu alan on karakter uzunluğundadır. Her kullanıcının iş tanımına göre, kullanabileceği kayıtlar değişik olacaktır. Kullanıcının hangi kartları kullanabileceği yetki kodu alanı ile belirtilir. Detaylı yetki tanımlaması için öncelikle planlama yapmak gerekir. İlk adım olarak, hangi kullanıcıların veya kullanıcı gruplarının hangi kartlara ulaşabileceği ve işlem yapabileceği belirlenir. Daha sonra, her yetki grubunun kullanabileceği kart gruplarına farklı yetki kodları verilir. Böylece kullanıcılara kart bazında erişim hakkı tanımlanır. Yetki kodu alanında verilen bilgiye göre karta yalnızca yetki kodu ile

programa giren kişilerin ulaşması ve işlem yapması sağlanır.

Statüsü Hesap kartının işlemlerde kullanılıp kullanılmayacağını belirlediği alandır. Kullanımda ve kullanım dışı olmak üzere iki seçeneğlidir. Kullanımda seçimi yapıldığında hesap aktif durumdadır ve işlemlerde kullanılır. Kullanım dışı seçiminde ise pasif durumdadır ve işlemlerde kullanılamaz.

Birim Birimli muhasebe (miktarlı muhasebe) kullanılması durumunda, hesabın izleneceği birimdir. Her bir hesap için tek bir birim tanımlanabilir. Bir hesabın alt hesapları farklı birim tanımlarına sahip olabilir. Ancak en üst hesap düzeyinde raporlar, ana hesap kartında tanımlı olan birim üzerinden alınacaktır.

Bağlantılar/Kontroller :

İşlem sırasında hesaba ait yapılması istenen bazı kontrolleri hesap kartı üzerinden belirlenir. Bunlar hesap tipi, miktar ve masraf merkezi kontrolleridir. Ayrıca hesaba ait kur farkı ve masraf merkezi bilgileri de **Bağlantılar ve Kontroller** sayfasında kaydedilir.

Kur Farkı Borç Ve Alacak Hesabı Hesapla ilgili kur farklarının toplanacağı hesap kodlarıdır.

Hesap Türünün Belirlenmesi Hesaplar borçlu (aktif), alacaklı (pasif), hem borçlu hem alacaklı (aktif-pasif) nitelikte olabilir. Hesap tipleri bölümünde hesap hangi türde ise o seçenek işaretlenir.

Dağıtımda Masraf Merkezi Kontrolü Masraf merkezlerinin düzenli kullanımı ile hesap planının gereksiz yere büyümesi önlediği gibi gelir ve gider merkezlerinin düzenli takibi de sağlanır. Hesap dağıtım işlemlerinde masraf merkezi kontrolü hesap kartı üzerinde Kontroller seçeneği ile, bu kontrol ve kontrol şekli öndeğeri ise Diğer İşlemler program bölümünde Muhasebe Çalışma Bilgilerinde belirlenir.

Dağıtımda Proje Kontrolü Hesap dağıtım işlemlerinde masraf merkezi kontrolü hesap kartı üzerinde Kontroller seçeneği ile kaydedilir. Kullanıcı uyarılacak/işlem durdurulacak seçeneklerinden biri seçildiğinde ilgili hesaba ait bir muhasebe hareketi kaydedilirken bu harekete ait dağıtım detay satırı olup olmadığı ve satırların her birinde proje seçili olup olmadığı kontrolü yapılacaktır. Bulunamazsa ya da hareketin tamamı projelere dağıtılmamış ise kullanıcı uyarılacak ya da işlem durdurulacaktır.

Miktar Kontrolü Birimli muhasebe (miktarlı muhasebe) takibi yapılıyorsa, hesap kartı üzerinde yer alan kontrol parametreleri kullanılarak o hesap için işlemlerde miktar girişi kontrolünün yapılıp yapılmayacağı belirlenir. Kontrolün ne şekilde yapılacağı ise Diğer İşlemler program bölümünde Muhasebe Çalışma Bilgilerinde tanımlanır. Miktar kontrolü, dağıtımda proje kontrolü ve masraf merkezi kontrolü evet ve hayır olmak üzere iki seçeneğlidir.

Hesap için miktar kontrolü yapılacak ve masraf merkezi kontrolü yapılacak seçimi yapılırsa, fiş kontrolün yapılış şekline göre kaydedilir.

İlgili hesaba ait bir muhasebe hareketi kaydedilirken bu harekete ait dağıtım detay satırı olup olmadığı ve satırların her birinde masraf merkezi seçili olup olmadığı kontrolü yapılacaktır.

Bulunamazsa ya da hareketin tamamı masraf merkezlerine dağıtılmamış ise kullanıcı uyarılacak ya da işlem durdurulacaktır.

İşleme devam edilecek seçiminde herhangi bir kontrol yapılmaz.

Enflasyon Dışı Enflasyon muhasebesi özelliğinin kullanılması durumunda hesaba ait hareketlerin düzeltme işlemine katılıp katılmayacağı öndeğeridir.

Enflasyon Fark Hesabı Enflasyon düzeltme farklarının mahsuplaştırılması için parasal olmayan, kullanımda statüsünde, enflasyona dahil ve alt hesabı bulunmayan hesap için enflasyon fark hesabının belirtildiği alandır. Kayıtlı hesaplar listelenir ve ilgili hesap seçilir.

Finansal Tablolar

Muhasebe hesabının kullanılacağı Tablo öndeğerleri hesap kartı üzerinde Finansal Tablolar seçeneği ile kaydedilir. Mali tablo seçenekleri listelenir ve hesabın kullanılacağı tablo işaretlenerek seçilir.

Hesap Kartı Bütçe Bilgileri :

Hesap için bütçe bilgileri kart üzerinde yer alan Bütçe Bilgileri seçeneği ile kaydedilir.

Bütçe Kalemi Hesabın bütçe ve analitik bütçe tanımlarında kullanılacağını belirtir.

Bütçe Takibi Yapılacak Hesap kartı için bütçe hareketlerinin oluşup oluşmayacağını belirtir. Bütçe takibi yapılacak seçeneği işaretlenirse bütçe hesabı ve yansıtma hesabı alanları boş geçilemez.

Bütçe Hesabı Harcama talepleri ve mahsup fişlerinde, bütçe hareketleri oluşturulurken muhasebe fişi satırlarına gelecek bütçe hesabını belirtir. Kayıtlı hesap kartları listelenir ve ilgili tanım seçilir.

Bütçe Yansıtma Hesabı Harcama talepleri ve mahsup fişlerinde, bütçe hareketleri oluşturulurken muhasebe fişi satırlarına gelecek bütçe yansıtma hesabını belirtir. Kayıtlı hesap kartları listelenir ve ilgili tanım seçilir.

Ödenek Takibi Yapılacak Hesap için ödenek takibinin yapılacağı bu seçenek ile belirlenir. Ödenek takibi yapılacak seçeneği işaretlenirse bütçe hareketleri ile birlikte ödenek hareketleri de oluşturulur. Ödenek takibi yapılacak seçeneğinin işaretlenmesi durumunda ödenek ve ödenek yansıtma hesapları girilmemişse hesap kartının kaydedilmesine izin verilmez. Ödenekli olarak takip edilecek bütçe kalemleri için ödenek hesapları girilmelidir.

Bütçe Ödenek Hesabı Harcama talepleri ve mahsup fişlerinde, bütçe hareketleri oluşturulurken muhasebe fişi satırlarına gelecek bütçe ödenek hesabını belirtir. Kayıtlı hesap kartları listelenir ve ilgili tanım seçilir.

Bütçe Ödenek Yansıtma Hesabı Harcama talepleri ve mahsup fişlerinde, bütçe hareketleri oluşturulurken muhasebe fişi satırlarına gelecek bütçe ödenek yansıtma hesabını belirtir. Kayıtlı hesap kartları listelenir ve ilgili tanım seçilir.

Analitik Kod Hesabın belirlenen analitik kodunun her bir karakterinin girildiği 4 kurumsal kod, 4 fonksiyonel kod, 1 finansal kod ve 4 ekonomik koddan oluşan 13 alandan oluşan bir bölümdür.

Yeni yasal düzenlemelerle analitik kodlar giderlerin ve gelirlerin belirli bir sistematik içinde sınıflandırılması ve aynı türdeki giderlerin ve gelirlerin kolaylıkla toplanabilmesi ve gelir, gider, açık istatistiklerine ulaşılabilmesi için kullanılmaktadır.